

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 Hfl.
 Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Feloldó szerkesztő:
UJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Flac-utca 47. és 49. szám.

Gazdasági káté.

Írta: dr. Legányi Gyula.

II.

Hogy mennyire helyén való volna mi-nálnnk gazdasági kátét írni a gyengébbek számára, kitészik abból a tényből, hogy még mindig akadnak egyesek, akik a gazdasági önrendelkezéstől fáznak és az Ausztriával való közösségért rajonganak. Vannak gazdasági lapjaink is, amelyek kivált a gazdákat a buza arcsökkenésével ijesztetik. Ezek egyrésze osztrák zso dban áll, mert az osztrákok szívesen áldoznak ezréket is, csak hogy a vámközösséget megtarthassák, mert jól tudják, hogy Magyarország gyarmati helyzetének és állapotának megszüntével, másfel sőt két milliárd rug az évenkénti veszteségük. A legközelebbi választás igazolni fogja az osztrákok megrökönyödését és milliókat fognak megint áldozni a nép megvesztegetésére, csak hogy a vámközösséget fel ne bontsuk.

Már egyszer említettem, hogy az udvart meg az osztrák politikusokat nem annyira a hadsereg és a nyelv kérdése izgatja és bosszantja, hanem kiváltéppen a vámközösség megbontása, mert való igaz, hogy a magyar hadsereg ellátása és felszerelése Magyarország részéről is millió és millió veszteséget jelent nekik, de aránytalanul nagyobb veszteséget jelent a magyar önálló gazdasági berendezkedés, mert itt milliárdok elvesztéséről van szó.

Hogy mennyire vörös posztó nekik Magyarország önálló gazdasági berendezkedése, bizonyítja az a tény is, hogy odaát már katonáék is politizálnak s az új honvédelmi miniszter Schönauich generális elszóltában azt feszegette, hogy a vámközösség és az egységes hadsereg olyan viszonyban van egymással, hogy egyik a másiknak következménye. Jól tudja minden gondolkozó magyar, mit jelent ez az állítás, de éppen olyan jól tudja, hogy életbevágó kérdés az önrendelkezés megvalósítása és végrehajtása, első sorban gazdasági téren, mert különben elvész Magyarországon.

Elvénzik, mert kereseti források hijjával sem fiainak nem adhat kenyeret s azért nagy rajokban kénytelen külföldre eresztetni őket, és mert megfelelő állami bevételek hijján szükségleteit sem bírja kielégíteni s a mai államok sorában helyt nem állhat. A gazdasági káté legeslegesítő tétele szerint ország számba esett csak az olyan mehet, amely szükségleteit ki tudja elégíteni, és amely e követelménynek nem tud megfelelni, annak s m politikai hatalma, sem erkölcsi súlya nincs. Az osztrákok jobban ismerik a kátének emez első szabályát s azért tüzzel-vassal rajta vannak, hogy a szükségletek eme kielégítését Magyarországon lehetetlenné tegyék. Odaát mindent elkövetnek, hogy az éhező magyarok ezrivel

hagyják el hazájokat, mert a ritka népességű Magyarország az ő erejüket és tulajukat növeli, a virágzó Magyarország pedig a vezérszerepet megbontaná.

A káté következő szakasza így szól: A haladással együtt párvonalasan nő a szükségletek száma, a kettő mindenike a másiknak következménye, úgy hogy, ha a szükségletek kielégítése elmarad, elmarad a haladás is. A habsburg-hazabeli uralkodók nem barátai a haladásnak, ez az oka az allandó összetűzésnek és az időszakonkénti forrongásnak. És mivel a haladásnak nem barátai, éppen úgy, mint a spanyolok, elő áll az a történelmi keptelenség, hogy nem a tejlődés, de az elfajulás jelei és tünetei domborodnak ki mindinkább.

Természettani törvény az öröklés. Az egyik nemzedék átadja a következő nemzedeknek tapasztalatait és ismereteit. Ez a haladásnak és a bölcsességnek nyitja és magyarázata. És mit látunk a Habsburgoknál? Mindenik elől kezd és nem a történelmi és tárgyas tanulaágokból indul ki, hanem egyéni fölfogásból és elavult házi rendből. Mindenik a maga káran tanul, mindenik meg akarja állítani az idő kerekét, mindenik tehát a lehetetlenséget akarja, mert az idő kerékkötőt nem ismer s a ki fékezni akarja, a küllök közé kerül.

Hogy állításom nagyon valószínű, sőt talán teljesen igaz, mutatja az a tény, hogy a mostani fejedelmünk sem a történelmi tapasztalat útján indult, hanem elől kezdte, mutatja továbbá az a föltevés, hogy utódja, amint már sokaktól hallottam, szinten fehér lapokról, szóval legeslegelejen akarja kezdeni. Mindig úgy volt, nálunk az hagyomány vagy talán házi rend, hogy tetszés szerint koronáztatják meg magukat, vagy tetszés szerint elutasítják e megkoronáztatást.

És azt hiszem, hogy a törvény megtartása és végrehajtása a sikeres uralkodás és kormányzás legszilárdabb alapja, az önkény pedig az ellenkezője és a mellett viszálykés a középkorba, tehát keptelenség, mert ellenkezik a józan ész és a fejlődés törvényeivel.

Azt írják a lapok, hogy az uralkodó nyugtalan és ideges. Lehet igaz, lehet valótlan. De valószínű. Nem csoda! Hiszen oda át Ausztriában öt év óta fölfordult világ van, minálunk sincsen külön. De nem is lehet nyugodt a világ egy uralkodója sem, aki a maga akaratát a nép akaratával szembehelyezi. Nyugodt fejlődés, haladás, boldogulás és megelégedés csak ott és csak akkor lehet, ha a nép akarata dönt, csak ott, a hol a fejedelem nem kormányoz, hanem csak uralkodik.

Az angol királyról soha sem írják, hogy ideges és nyugtalan. Ő nyugodtan alszik, mert a kormányzás gondjait viseli az uralkodó párt és annak kebeléből alakult miniszterium. Ő soha sem törődik azzal,

melyik párt jut többségre, ő soha sem bárósít és grófosít egy párt kedvéért, de senki fia kedvéért sem, rabizza a kormányzást a mindenkori többségre.

De mi nálunk az lehetetlen, mondják a szajkók és a közellátók, minálunk mások a föld és a néprajzi viszonyok. Csak próbálják meg, meglátják, mi nálunk is vigan fog haladni a kormányzó szekere. A magyar király éppen olyan boldog helyzetben lehetne, mint az angol. A magyar nemzet megbecsülése és a mellett meg is védendő barnonnan jövő támadás ellen.

A király lemondása.

március 23.

Bécsből telefonozzák, hogy a magyar ellenzék elhatározása nagy izgalmat keltett.

A helyzetet itt kétségbeejtőnek látják, mert elkerülhetetlennek tartják, hogy a király mégis engedni lesz kénytelen a magyar kívánságok előtt.

A keresztény-szocialista Deutsche Zeitung mai számában azt írja, hogy az osztrák képviselőházban tegnap komolyan foglalkoztak a király lemondásának hírével.

A lap szerint az volt a nézet, hogy Ferencz Ferdinándnak könnyebb volna a helyzete, mert őt nem kötné a — koronázási eskü.

Valóban csodáljuk, hogy még ilyen feltevés és hiresztelés miatt sem kobozzák el azt a bécsi osztrák újságot, mely csufot üz a királyi esküből, vagy talán felsőbb sugalmazásra cselekedné ezt a sógor?

Politikai híreink.

— Budapest, március 23. —

Bomlik a szabadelvűpárt.

A szabadelvű pártnak miotegy husz tagja tegnap délután folyamán összejevetelt tartott es ivet irt alá, melyen az abszolutisztikus irányzattal szemben ellenállásra szólítja fel a part tagjait.

Mindaddig várakozni akarnak, amíg az ügyvezető kormányt kinevezik, de mihelyt ez megtörténik és mihelyt a parlament elnapoltatására kísérletet tesznek, nyit fe hívást fognak intézni a szabadelvű párthoz, hogy ezt az irányzatot ne támogassa és a párt feloszoivan, az egyes tagok más politikai partok kötelékébe lépjenek.

Szentiványi Árpád is kijelentette, hogy nem marad a szabadelvű pártnak, hogyha az

Sirolin

legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cizéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

párt a parlament nélküli kormányzást támogatni fogja.

Ujabb tanácskozások lesznek.

Belépés a függetlenségi pártba.

Ugron Ákos volt országgyűlési képviselő levélben tudatta Kossuth Ferenczessel, hogy belép az országos függetlenségi és 48-as pártba.

Ellenzéki képviselők udvari ebéden.

A ma tartott udvari ebédre az ellenzékéről Bakonyi Samu, Barla Ödön, Leszkay Gyula voltak hivatalosak.

Vármegyénk és vidéke.

Vámospércs község kára.

Leégett tanya.

Nagy tűz pusztított e hó 19 én Vámospércs község határában. A község tulajdonát képező tanya égett le, amelyet a községtől Márki Elek nyiregyházai lakos bérelt.

Hajnali 3 órakor ütött ki, amelyet munkaerő és vízhiány miatt nem lehetett elfojtani. Legelőszőr a Márki tulajdonát képező 1230 korona takarmány égett el, majd a tűz átharapódzott az istálóra és a lakóházra is, amely dére porig leégett.

Márki bérlő kára a biztosítás révén teljesen megtérül, ellenben Vámospércs községének 5000 korona kárából a biztosítás révén csak 400 korona térül meg, úgy hogy a község vesztesége 4600 korona.

Vajjon ki felelős e kárért?

Az öreg orvos halála. Hajdudorogon népszerű és jellegzetes öreg orvos hunyt el. E hó 21-én meghalt dr. Ritternsporn Mór orvos 80 éves korában. A boldogult mint orvosnövendék szemtanuja volt a pesti márcziusi eseményeknek, látta Lamberg gróf meggyilkolását. Ő még akkor nem tudott jól magyarul, mert az egyetem nyelve latin és német volt s nyitrai megyei fiú lévén, nem volt alkalma a magyarban magát gyakorolni, de a Vasvári Pál s a Kossuth Lajos szónoklatai úgy fellelkesítették, hogy bár még nem volt végzett orvos, Kossuth Lajos előtt jelentkezett, kit arra kért, hogy alkal-

Hajdu mondások.

[Bekacsintott, mint a Csorvási János kutyája a turógaluskára.]

Nagy fehér, borjunyi, lompos szőrű jószág volt ez a kutya; minden neszre fölérző, mély, dörgő, de azért messze hangzó szava, szava a miyennek egy jó házőrző kutyának lenni kell. Csak egy hibája volt, kegyetlen fületi. Mint sejteni is lehet a fentebbi czim után, — a minék a története így e ett.

Nagy Erzsók néném asszony, a ki nénje volt már zsevény jó nagyanyámnak is; Nagy Erzsók néném asszony — mondom — varta a cseledeit haza a kévés éllettel a mezőre; főzött nekik drága jó turógaluskát. A galuska, a galuska, de az a sok tehénturó rajta, fehér mint a hó, édes mint a dió bél, meg azok a sárga, piros jó bőrös tepertők, szóval megehetne volna a király is, no mán ha ilyen paraszti kosszítal élne.

Miközben a galuska összekészítődött, átvétődött a szomszéd asszony, Nagy Erzsók néném kikísérte; e közben a pitar veréseje bizony nyitva maradt

mazza őt valamelyik helyőrségi kórházban. Kossuth előszóval Komáromba küldte, hol hűséges és fáradhatatlan ápolója volt a sebesülteknek. Az önvédelmi harcz után folytatta tanulmányait s 1853-ban Hajdudorogon tiszti főorvossá választott, mely tisztelet utoljára mint községi orvos 50 évig viselte. Csak pár éve mondott le a közügy szolgálatáról, de még nyugalomba vonulása után is gyógyította a szenvedőket, míg e tél folyamán már ő is betegeskedő lett s fia, dr. Ritternsporn Miklós karjai közt halt meg.

Állatjárványok a megyében. A megye több helyén léptek fel az állatok között különféle betegségek. Kabán, Egyeken, Tiszacsegén, Hajduböszörményben és Hajduszoboszlón a lovak között a rühkór egyre terjed. Nádudvaron a sertésvész pusztít. A megyei állatorvosi hivatal minden intézkedést megtett a hajók terjedésének megakadályozására.

Mi az ujság?

[Márczius 23.]

A nagyherceg és a Rákóczi-induló. Fiuméből jelentik: Érdekes jelenet játszódott le a minap az abbáziai Quarnero-kávéház előtt. Európa legöregebb uralkodója, a nyolcvannyolc éves Adolf luxemburgi nagyherceg évek óta rendes látogatója Abbáziának, ahol már mindenki ismeri. Az agg fejedelmet rendesen tolokocsin tologatják ide-oda a fürdő gyönyörű parkjának utain. A nagyherceg rendkívül nyájas, jószívű öreg ur, aki a fürdőben nagy népszerűségnek örvend. A minap a Quarnero-kávéház előtt játszó cigányzenekar éppen valami magyar nótával gyönyörködtette az asztalokat sűrűn körülülő internacionális közönséget, mikor a primás megpillantotta a nagyherceg tolokocsiját, amely a kávéház felé közeledett. Rögtön felbeszakította a nótát és az egész zenekar a Rákóczi-indulóra zendített rá. A dolog némi feltűnést keltett, de ma-

Csorvási uram kutyája se volt rest, keresztül ugrott a kerítésen, és mire Erzsók asszony visszament, bizony itt ott volt egy galuska a sárga mázu cseréptál oldalán. Nos, elgondolhatja minden ember, milyen peteket csapott asszony néném; a korlát hoz jött Csorvási uram is, egyezkedtek, Csorvási uram csak mondta:

— Hát hiszen elismerem, hogy kárt tett a beste lelke, de azért ne utczázz ugy te Erzsók, hiszen vagy így, vagy úgy, kipótolum, megfizetem . . .

Na ennél se kellett több Erzsók asszonynak, ahán, most már én vagyok az ur, még jobban esatított.

Egyszer aztán Csorvási uramba is felforrott a magyar vér, kifakadt:

— Ejnye ebadta, még te jobban lár-mázol, hát most már nem adok egy krajczárt se, nem én, nem vagyok bolond, hegy fizessék, mert a kutyám a turógaluskádra rákacsintott.

[Elindult, mint Gyulai az ökör előtt]

Földmivelő, szántóvető volt ez a Gyulai, de lehetett volna ügyvéd is, vagy professor, már a szórakozottságát tekintve, az

gyarázata az, hogy a nagyherceg mindjárt a fürdőbe érkezésekor megüzente a cigány-zenekarnak, hogy nagyon szereti hallgatni a Rákóczi-indulót. Azóta, valahányszor megjelenik tolokocsiján a kávéház előtt, a cigányok nyomban rázendítenek kedves indulójára. A galambösz fejedelem nyájasan mosolyogva hallgatja végig a vérpezsegtető magyar indulót — a cigányok pedig napi husz korona salláriumot kapnak tőle ezért a gyönyörűségért.

Kinevezések. A király Szohner Antal honvédelmi miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá és Santa Jeromos miniszteri titkár, osztálytanácsossá nevezte ki.

Meggyilkolt vasuti szolga. Bodnár Lajos szőregi vasuti máházó tegnapelőtt éjjel egy kocsmában mulatott és éjjel felé hazaindult. Alig hogy kiment Bodnár a kocsmából, többen megtámadták és mire segítség érkezett, Bodnár már borzalmasan meggyilkolva véresen feküdt a földön. A gyilkosok elmenekültek.

Alfonz király házassága. Bécsi tudósítónk jelenti telefonon: Frigyes főherceg családjával néhány héttel ezelőtt látogatásban volt a spanyol udvarnál. Már akkor híre járt, hogy a látogatás a fiatal spanyol király házassági tervével van összefüggésben. A hír valónak bizonyult. Alfonz király megkérte Frigyes főherceg leányának, Margit főhercegnőnek a kezét. A pápa azonban, kit a spanyol király értesített házassági tervéről, ellenezte a házasságot arra való utalással, hogy közeli rokonok. A spanyol király erre magántitkárát, gróf Andolint Rómába küldte, aki magánkihallgatásra jelentkezett a pápánál, hogy rávegye a házassághoz való beleegyezéséhez. A tárgyalások ez irányban most folynak.

Városi közigazgatásunk.

Debreczen, márczius 23.

Választók névjegyzéke. A város központi választmánya már elkészült teljesen Debreczen 1906. évi választóinak összeírásával. A névjegyzékeket összeállító hat küldöttség pénteken

is meglehet, hogy egy kicsit nagyot hallott, mert máskülönbben nem tudom megmagyarázni magamnak ezt a dolgot, a mit pedig megtörténtnek mondanak.

Felkelt éjszaka Gyulai gazda, befogta az ökreit, felrakott a szekereire mindent, a mire gondolta, hogy szüksége lesz oda kinn. Kinyitotta a kaput, szólott a jószágoknak.

— Hők, Csákó! avval nagy elgondolkozva elindult.

Menetközben találkozott ezzel is. azzal is, kérdezték tőle, hova megyen?

— Megyek, azt mondja, a Varjasra . . . Ki is ért szerencsésen, megáll —

Szól az ökröknek: — Hóhó! Hátranéz, hát se ökör, se szekér. Visszafordult aztán és itthon találta meg az ökreit még azon a szent helyen, ahol befogta.

Ezóta, ha haszontalan, czélnélkül való járást teszen valaki, azt mondjuk rá mi, nánási hajduk:

— Na ez is elindult, mint Gyulai az ökör előtt . . .

Deák Juliska.

tartja utótermében zárják és

Nem
évbén a g
átiratot D
hatóság ér
a magyar
zul ur né
nak idején
ügyben ta
hazafiatlan
reczenhez
ben egy h
napokig iz
lamentet,
a leczke a
a turn-sev
zett német
hivatalhoz
nyelvű áti
mint anna
polgármes
jegyzesse
talos nye

Lég
légszeszgy
munkálatai
ajánlatok
ifj. Pethő
reszturi és
fogadta el.

Kifo
ispotályi ó
mai állapo
maknak. A
tanácsnak
tanács a f
kedés vége

VÁR

Folyó szá
Debreczen,

A Telegdi
ma

Szemé
László, Már
diák, Mária
Achmet ba
háremhölgye
praedicator
kedvü Mihál
sei Andor, C
András — K
Gyula, Pető
Antal. Filot

Holnap, sz
let 1

Az
eset már s
saját mula
vicceődés
nek elebe
is a darab
lelendőbb
az vigaszt
ezáltal sér
mutatkoz
hálás neve
győződve
mégis mel

tartja utolsó ülését a városháza nagytermében. A névjegyzékeket ezután lezárják és közszemlére teszik.

Nem használt a lecke. A múlt évben a galaczi konzul küldött német nyelvű átíratot Debreczen hatóságához; azonban a hatóság értésére adta a konzul urnak, hogy a magyar hatóságok nem tartoznak a konzul ur német nyelvű átíratait elintézni. Annak idején a kormányelnöknek, Tiszának ez ügyben tanusított hazafiatlan eljárása és még hazafiatlanabb nyilatkozata, melyet a Debreczenhez intézett német nyelvű átírat ügyében egy hozzá intézett interpellációra adott, napokig izgatottságban tartották úgy a parlamentet, mint az országot. De úgy látszik a lecke a konzul uraknak nem használ. Ma a turn-severini osztrák-magyar konzul intézett német nyelvű átíratot a polgármesteri hivatalhoz. A turn-severini konzul ur német nyelvű átírata hasonló elbánásban részesült, mint annak idején a galaczi konzulé: a polgármester visszaküldte azzal a megjegyzéssel, hogy a magyar állam hivatalos nyelve a magyar.

Légszeszgyári építkezések. A légszeszgyári tisztító épület ács és bádogos munkálataira a tanács árlejtést hirdetett. Az ajánlatok közül a tanács az ácsmunkákra ifj. Pethő György, a bádogos munkákra Kereszturi és Nagy társvallalkozók ajánlatát fogadta el.

Kifogásolt óvoda helyiség. Az ispotályi óvoda a főorvos véleménye szerint mai állapotában nem felel meg a kívánalmaknak. A főorvos erről jelentést tett a tanácsnak és kéri az óvoda újjáépítését. A tanács a főorvos jelentését további intézkedés végett áttette az év. ref. egyházhoz.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 198. Bérlet 141 sz. (C)

Debreczen, péntek, 1905. márcz. hó 24-én:

Először:

Gábor diák.

A Telegdi K. László alapítványából jutalmazott dráma 3 felvonásban.

Személyek: Dobozy István, főbíró — Csiky László, Mária, leánya — P. Menszáros M. Gábor diák, Mária nőlegénya — Palágyi Lajos, Szejdi Achmet, bass — Sebestyén, Géza, Szulejka, Szejdi háremhölgye — Hahnel Aranka, Komáromy György, praedicator — Szilágyi Aladár, Szenátorok: Vigkedvű Mihály — Faragó Ödön, Biczó István — Mezei Andor, Cséka, Péter — Karacs Imre, Balyik András — Krémer Jenő, Diákok: Bodó — Csontos Gyula, Pető — Halász Alfréd, Gerőcs — Iványi Antal, Filotás — Virágháti Lajos stb.

Holnap, szombat, márczius hó 25-én, bérlet 142-ik szám „A” másodszer

Gábor diák.

Az arany patkó. Mind gyakoribb eset már színházunkban az, hogy színészeink saját mulattatásukat és egymás közt való viccelődéseiket a közönségnek és a jó ízlésnek elebe helyezik. Így tegnap is. Sikerkült is a darab legszebb jeleneteit és megszivlelendőbb tanításait elizetlenkedniök. Csak az vigasztal, hogy a közönség nem esett ezáltal sérelem; mert a közönség méltónak mutatkozott színészeihez és privát vicceiket hálás nevetéssel fogadta. De meg vagyunk győződve arról, hogy a pász minor et sanior mégis méltatlankodással telfen távozott.

Uj előfizetést

nyitunk ápril 1-én havonta 1 koronával.

Az ujonnan belépő előfizetőknek már mostantól ingyen küldjük meg a Debreczeni Független Ujságot, azonkívül ingyen kapja meg minden uj előfizető, míg a készlet tart, a c. lmtárral ellátott, nagy tetszéssel fogadott Debreczeni Független Ujság Nagy Képes Naptárát is. A naptár 320 oldalra terjed.

Páratlan kedvezményeink daczára az előfizetés havonta csak 1 korona.

A Debreczeni Független Ujság megjelenik naponta (hétfőn is) a korai reggeli órákban.

Megrendelések eszközölhetők telefon utján (18. és 339. szám) levelezőlapon, vagy kihordó asszonyainknál.

A kiadóhivatal.

Piacz-utca 47—49. sz.

UJDONSÁGOK.

Hernyózás.

[Közérdeklő levél.]

A miniszter ismét elrendelte, hogy a hernyó fészkeket márczius végéig le kell szedni. Ezzel aztán az 1905-ik évi hernyózást el is végezte; — mert hát a rendeletnek csak valami jószívű boszujahász szerezhérvényt, ha t. i. a szomszédját bejelenti a hatóságnak és ismét sürgetéssel követeli annak megbüntetését.

Próbáljuk meg valamiképpen ezt az ügyet dűlőre juttatni.

Az utóbbi években nagy lendületet nyert a felnöttek oktatása.

Szociálismusról, irodalom történetéről, a tudomány újabb vívmányairól hallhatunk tanításokat.

Jó lenne a kertészek lakosai előtt a hernyózás fontosságáról és a hernyópusztító madarak kiméletéről és ápolásáról is beszélni és tenni!

Debreczen hetvenötezer lakója között nem hiszem, hogy nem akadna egy jó gondolkozású, vagyonos ember, aki saját költségén beszerezne vagy száz darab hernyózó ollót és ezeket ki kellene osztani a kertgazdáknak, akik a esőszőknek szigorú rendelettel kiadnák, házról-házra, vagy pajtáról, pajtára járva sorba kihordatnák az ollókat fél-fél napra s így a hernyózás kérdését megoldhatnók.

Azt ugyanis, hogy 3—4 elárvult fa szegény tulajdonosa maga szerezen majd kétszáz fillér áru hernyózó ollót, alig követhetjük; de azt már szigorú büntetéssel sújthatnók, aki a helyébe vitt s ingyen használatra rendelkezésre bocsátott ollót vissza utasítaná s a hernyózást elmulasztaná.

Ha pedig ilyen említett meczanás nincsen Debreczenben, akkor kertési, vagy városi közköltésen — miként a tűzi fecskendőt, okvetlen be kell szerezni.

Jó lesz még azt is tudni, hogy a miniszter rendeletében kitett határidőt jóval meg kell előzni, mert vannak hernyófélék, melyek már márczius elején kikelnek.

E sorok írójának munkásai csudálkozással látták s mégis alig-alig hitték, hogy az általa e hó 8 án leszedett hernyófészkekben vígan mozogtak a már kikelt hernyók. Ne várjunk tehát márczius végéig, mert már akkor a fészket elhagyják és a rügyek tövére telepesznek.

A „Rendőrándások” jó része kertészekben lakik. Jó lenne őket kimutatni s

hernyók erányában és tapintatos eljárásra buzdítani.

Debreczen 1905 márczius 23.

Szentjóby Kálmán.

Meghalt egy diák.

A városi kórház elmeógyosztályában, az örültek közé csukva, meghalt egy diák.

Szegény sugár fűcska, mielőtt gyökerében megerősödhetett volna, mielőtt ágadó lombot, gyümölcsérlelő virágot fakaszthatott volna, derekban ketté roppant és meghalt a kis diák.

Valahonnét a komáromi Duna mellől, kis református magyarfaluból jöve el lelkítűztől áthatottan a szegény Tücsök János. Anyagiakban szegény terhű tarisznyát hozott az ősi főiskolába, annyi sok diákleány anyaként kedves oktató intézetébe; hanem a reménység tarkapillangói annál inkább körülrepestek az ő virágos ifju lelkét; hát még szegény szüleit? a kik egyszerű, együgyű földmives párok ott a dunamenti kis magyar faluban, a hol most a termő fak rügyedzésétől erős, illatos a levegő... Mi mindent építhettek arra, ha majd a Jancsi fiu iskoláit elvégzi és „hivatalba jut” és erős támasza leszen öreg szüleinek?...

A szép reménység szertefoszlott. Pár héttel ezelőtt rövid hír jelent meg a helybeli lapokban, hogy a református főgymnázium egyik ifju tanulóját, a VII-dik osztályba járó Tücsök János diákot a rendőrségre vitték, mert az elmezavarodás mutatkozott rajta. Meghatva említettük fel, hogy a magára hagyott szegény idegen diákhöz mily szeretettel ragaszkodtak a tanuló társai, a kik szerkesztőségünket is felkeresték, hogy szólaljunk fel a szegény diák érdekében, ne a rendőrségén tartsák azt, hanem szállítsák be a kórházba... Talán még segíthetnek rajta?

Délután vettük a szomorító hírt, hogy a kórházban meghalt a fiatal diák... Szegény ember reményteljes magzatának szomorú sorsa ez. Bizonyosan a nélkülözések törték meg a szép álmok álmodóját. Ő már soha nem jut hivatalba; ő már soha nem leszen támasza az öreg szüleknek... Megpihen! Csak az ifju érzésű iskolatársak kísérik ki a temetőbe, emlegetik valameddig, meg az a pár öreg paraszt siratja életfogytiglan, a Tücsök fiu szülei, a kiknek a zsellér házába fekete hollóként szállott be és fészkelte be ez a halál hir; mely olyan közönbösen hangzik százak és ezrek előtt:

— Meghalt egy diák...

De Tücsök uraméknak hiában nyílik a tavasz minden virága; mert az ő fejőknek a koronája, az ő lelkőknek a reménysége hullott porba. Es mit ér nekik a virág is, ha abból koszorút sem köthetnek, bokrot sem

ültethetnek árvafiók sirhalmára . . . Szegény szülék iparkodó magzatjának szomorú sorsa ez . . . Meghalt a diák!

— **A városi muzeum és a közönség.** A városi muzeum buzgó vezetősége a következő felhívást intézi Debreczen város közönségéhez: Debreczen sz. kir. város muzeuma a Csokonai-ünnep alkalmával f. évi május havában fog ünnepélyesen megnyitni. Addig is minden szombaton d. u. 2-4-ig s vasárnap d. e. 10-12-ig Egyháztér 2. sz. I. em. ideiglenes helyiségében az érdeklődők által megtekinthető. E muzeum egyik főhivatása a város múltjára vonatkozó minden okirat, levelezés, emléktárgy összegyűjtése, megőrzése s közszemlére bocsátása. Ezen hivatásának természetesen csak ugy felelhet meg, ha abban polgártársaink jóakarata s áldozatkészségére számíthat. Hány olyan, mi forgalmi értékekkel sem bíró irás, nyomtatvány, könyv, a népélet múlt szokásait, viselkedését feltűntető eszköz, ruha, kép stb. kallódik s vész el egyszerű közönségtől, a melyek összegyűjtve s megőrizve, a kutatóknak s utódoknak megbecsülhetetlen kincsét képeznek. Teljes bizalommal hátkodunk a város minden, jóra s áldozatra kész polgárságához fordulni, kegyeskedjék minden, bármily csekélységnek látszó, fent jelzett, a muzeumba illő tárgyat a város muzeumának akár ajándék, akár — tulajdoni fenntartásával — letétképpen átadni. Minden tárgyról elismervény szolgáltatik s az illető tárgy örök időkre át a neves ajándékozó nevével ellátva őriztetik meg. A gyűjtemények tűz s betörés ellen biztosítva lévén, azokért minden irányban jóállást vállalhatunk. Bizonyára mindenki szívesebben látja bármily becses ereklyéjét is biztos helyen, a tudományos közkinccsek sorában, mint otthon félre téve, eldugva. Hízaftas tisztelettel kérjük Debreczen város minden neves és áldozatkészségre megnyerhető n. é. közönségét: a hirtokukban levő műzeális tárgyaknak szíves átengedésére. Azon reményben, hogy kérelmünk nem leendő eredménytelen, vagyunk kitűnő tisztelettel **Oláh Károly** városi tanácsos, a városi muzeum felügyelője. **Löfkovits Arthur, Péter Gábor** a városi muzeum id. őrei.

— **Személyi hírek.** Veczey Imre főjegyző csütörtökön Budapestre utazott. — Domahidy Elemér főispán szombaton jó haza Budapestre. — Gaudernack József altábornagy, lovassági felügyelő szerdán Debreczenben időzött. Tiszteletére a huszártisztek bajtársi összefogott rendeztek az „Angol királynő” fehér termében.

— **Az ohati ásatások.** Szerdán kezdték meg az Ohat-Telekházi puszta régészeti ásatásokat és már eddig is az ásatás sikereiről érkezik hír. Az ásatásoknál jelen voltak Oláh Károly tanácsnok, Löfkovits Arthur, Péter Gábor muzeumőrök, Zoltai Lajos segédlevéltárnok, Rácz Lajos, Gara Alajos ohati, Rosinger József csegei bérlő, Végh Kálmán Mátyás ároktói plébános, ismert archeologus és történetíró. Mielőtt a bizottság az ásatásokat megkezdte, eszmecserét folytatott és az eddig ismert adatok birtokában azt állapította meg, hogy az Ohat Telek házában az uradalmi kertben levő nagy

dombon az 1200-as években vagy a ohati monostor, vagy a Szentgyörgyről nevezett templom állott. Majd elhatározták, hogy a nagy dombot északról délre és keletről nyugatra 1 méter szélességben fel és leásatja. Ezután a jelzett módon megkezdték az ásatást. Délig az ásatások eredménye a legkedvezőbb volt, mert régi cserép edényeket, régi római pénzeket és egy szokatlan nagyságu állati szájpadrást találtak. Még értékesebb leletre bukkantak az ásatások további folyamán. Egy kriptá bejáratára, melyet kibontva sok emberi csontot, továbbá egy teljesen épnek látszó koporsót találtak. Nagy óvatossággal körülásták a koporsót, de amikor ki akarták emelni, a koporsó teljesen összeomlott. Ásatás közben sok falmak a maradványaira találtak, melyeket most egészen az alapig leásnak és ebből majd megállapíthatják, hogy monostor, vagy templom volt e a dombon. Az ásatásokat a hét végén fejezik be és remélik, hogy sok nagybecsű régiségre akadnak.

— **Női urkocsisok.** A debreczeni urkocsisok egyesületének április 29-én és 30-án tartandó ügét versenyén nők is részt vesznek. Eddig az a'ábbi négy urnő jelentkezett: gróf Desseffy Béláné, báró Sennyei Gézáné, Kohner Vilmosné és Bárczay Sándorné, akik fogataikkal futtatnak az áprilisi versenyen.

— **Uj közjegyzők.** Az igazságügy miniszter dr. Szily Ferencz budapesti hirályi közjegyzőhelyettes Sümegre, dr. Kenessey Ferencz szentgotthárdi királyi közjegyzőhelyettes Nemetújvárra és Molnár Endre szentgotthárdi gyakorló ügyvédet Szentgotthárdra királyi közjegyzők névezte ki.

— **Eljegyzés.** A napokban tartotta Kovács László debreczeni bankhivatalnok eljegyzését egyik bajai urleánnyal: Hetényi Hübner Margitával. A vőlegénynek, kit hangulatos, szép dalairól sokan ismernek, számosan gratuláltak az eljegyzéshez.

— **Kinevezések a Mávnál.** Az államvasutak területén több előléptetés történt. A többek közt Offnert, a jobbparti helyettes üzletvezetőt főfelügyelőnek, Fent főellenőrt felügyelőnek nevezték ki.

— **Uj csendőrségi fegyverek.** A csendőrség fegyverzei felszerelése a legközelebbi időben öröndetes reformnak nézhető. A mostani nehéz fegyverzet, amely már katonáknál sem felel meg modern hadi felszerelés igényeinek, felváltja egy sokkal könnyebb és alkalmasabb fegyvernem, melynek modelljeit már el is készítették. A löfegyvereket e Csepel-szigeten most próbálják ki. A próbák lóhatról történnek a tölténgyár közelében és valószínű, hogy ezek e héten még nem nyernek befejezést. Az ellenőrző és szakkbizottság Panajott Sándor ezredes, csendőri felügyelő elnöklésével a helyszínen működik.

— **Hajza a bluz ellen.** Azt írják Párisból, hogy ott nagy háboru tört ki. Régen bejelentett és előkészített háboru. A párisi szabók ki akarják üldözni a bluzt az előkelő asszony ruhatárából. Mert olcsó

s mert a nagy toaletteket redukálta. A szabók pedig hasznat akarnak. A nők természetesen nem mondanak le könnyen a bluzról, mert mutatós, több változatosságot nyújtó. És, sajnos, vannak olyan nők is, kiknek az ár sem utolsó szempont, lévén a milliomos hölgyek és urak az idők mai állapotában kisebbségben levők. A szabók viszont megalkodottak. Például a bő, felcífrázott uju bluzra rászabadították a szűk felsőkabátot, melynek hivatasa, hogy tönkrenyomorítsa a selyem és csipkealkotmányt. A hölgyek a támadásra azzal feleltek, hogy divatba hozták az egyszerű, szűkujju angol ingbluzt, amelynek nem árt a felsőkabát s lehetetlen, hogy a nőknek ne legyen mindon ötletre külön ötletük. Egyébként pedig: nem is olyan harciasak a párisi szabók, nem is olyan ádáz ez a harc s nom nagyon lehet szó a bluz alkonyáról. Valamelyik párisi ujság krónikásának lehetett szüksége nőket érdeklő témára. Ennyi az egész. Hiszen talán tetszik emlékezni, hogy például a selyem-szoknya ellen is volt ilyen hajza hat évvel ezelőtt. Trikót akartak a helyébe. És győzött a szoknya és győztek — a japánok. A párisi harcztér ellenben nem hozott világrengető eseményt.

— **Fényes Mártha eskü öje.** Dr. Örley György élesdi kir. közjegyző tegnap esküdtött örök hűséget szépséges arájának, a hegedűművészete révén a koncert teremből is előnyösen ismert Fényes Mártha kisasszonynak, Fényes Endre nagyváradi pénzügyigazgatósági számvevőségi ellenőr leányának. Az esküvő polgári része délután 3 órakor volt az anyakönyvi hivatal előtt, az egyházi része pedig az olasz ev. ref. templomban, ahol Csák Máté ref. lelkész áldotta meg a frigyot s intézett szép beszédet az uj párhoz. A házasságkötésnél tanuként a vőlegény részéről Hlatky Endre orsz. képviselő, a menyasszony részéről Szilágyi Jenő berettyó-ujfalui földbirtokos szerepeltek. A fényes násznép sorában ott voltak dr. Beöthy László főispán, dr. Miskolcgy Ferencz alispán, Fényes Zoltán, Miskolcgy Barnabás kir. közjegyző stb. Az esküvőt szűk családi körben nászlakoma követte.

— **Csütörtöki felolvasó est.** Az este is nagy érdeklődés mellett, díszes közönség jelenlétében tartották meg a román kath. főgymnázium dísztermében a csütörtöki felolvasások műsorát. A szokott magas színvonalnál is magasabban értékelhető az eset, a melynek minden pontja, minden közreműködőtől a legteljesebb előismerést érdemelte el. Valóban esemény számba vehetőek ezek a csütörtöki felolvasó esték.

— **Ülés a kamaránál.** A kamara kereskedelmi osztálya csütörtökön délután ülésezett Szent-Királyi Tivadar elnöklése alatt. Tárgyalta az osztály a fővárosi malom egyesület és a vidéki malom iparosok orsz. egyesületének átiratát, melyben arra kérték a kamarát, hogy lépjen fel azon visszas és egyoldalú kedvezményezés ellen, melylyel ma a dalmát ma mok birnak, mint hogy az ottan régi szabályok alapján fenntartott és a vámszövetség intézkedéseivel ellentétben levő fogyasztási adó aló mentesek lévén, így a magyarországi malmokkal

Nem Reklám.

Értésítjük a melyben tisztelettel vevőket hogy 2 óriási raktárt és pedig az aradi Probst Károly és társai utóda továbbá a kolozsvári Balog és Bell elsőrendű divatüzletet mintegy százezer korona értékben megvásároltuk és ez által abban a helyben vagyunk hogy ruhaszöveteket, készpénzért a lehető legolcsóbb árban áruljuk és asztalneműinket és összes szilkünkét készpénzért a lehető legolcsóbb árban áruljuk. Tisztelettel el **Wallerstein Fülöp fiai** Piac-utca kistemplommal szemben.

Uj árjegyzékünk a napokban megjelenik.

szemben helyzetbe oda irányított mozgalmat jelezte

vetsége t. az e kása szegzett megvetsége Gyulánának a pénztárba kívül me a szövet takarékbecszerés Győrvi Györi takarékpör. és A szövet belépett

széleskö Dániel sikeresen közelebb

izr. 92 79 éves Dávid Jakab ref. 68 Kis Esz izr. 33 napos.

A város délelőtti gyi M az ügyvagyor koron észre. 11 ór rendő nyom

az ész matröz egyenr a vitéz tudta kodva. rendes kit má

rendes kezébe

nemi — mo tömeg

került hős utcav egy r tatta ip, ak ból s közé

szemben egyenlőtlen s kedvezményezett helyzetben vannak. Ezen a magyar malmok oda irányuló exportját szinte lehetetlenné tevő visszás helyzet megváltoztatására indított mozgalmat a szakosztály a kamara támogatására ajánlotta. Ezenkívül több felterjesztett esetben véleményt nyilvánítottak.

— **Adományok a hírlapíró-szövetségnek.** A „debreczeni helyi vasut r. t.” az előző években gyakorlatba vett szokása szerint ez évben is 50 koronát szavazott meg a vidéki hírlapírók országos szövetsége segélyalapja javára és azt Szávay Gyulának, mint a hírlapíró-szövetség alelnökének adta át, ki viszont a szegedi központi pénztárba haladéktalanul beküldötte. Ezen kívül még a következő adományok érkeztek a szövetség elnökségéhez: „Torontál-megyei takarékos és hitelbank” (Mayer Rezső nagybicskerei szerkesztő útján) 50 kor. A „Győrvárosi és megyei takarékpénztár (A „Győri Hírlap” útján) 50 kor. „Háromszéki takarékpénztár r. t.” S-psi-Szent-György 20 kor. és a „Szegedi hitelbank r. t.” 20 kor. A szövetség pártoló tagjai közé újabban belépett Frankl Sándor csornai laptulajdonos.

— **Új ügyvéd.** A városunkban széleskörben ismert ügyvédjelölt, dr. **Polgár Dániel** az ügyvédi vizsgát Budapesten sikeresen letette és ügyvéd irodáját legközelebb Debreczenben fogja megnyitni.

— **Meghaltak.** Weisz Lévi Henrik izr. 92 éves, özv. Géder Andrásné ev. ref. 79 éves. Balla László ev. ref. 4 éves, özv. Dávid Mihályné ev. ref. 88 éves, Ambrus Jakab r. kath. 78 éves, Uszó Bálintné ev. ref. 68 éves, Tücsök János ev. ref. 19 éves, Kis Eszter ev. ref. 29 éves, Popper Dávid izr. 88 éves, Burai Imre r. kath. 10 hónapos.

— **Lopás a szegények házában.** A városi szegények házában szerdán délelőtt lopás történt. A káros **Szilágyi Mihályné** szegényházi ápoló, aki az ágya párnái közé dugta az egész vagyonát, 3 darab bankót összesen 40 korona értékben. A lopást délben vette észre. A tolvaj reggel 6 óra és déli 11 óra közt követte el a lopást. A rendőrség az eddig ismeretlen tettest nyomozza.

— **Port Arthur hőse.** Párisban az északi pályaudvar egyik vonatáról egy matróz szállt le az orosz haditengerészet egyenruhájában, bekötött fejével s mellén a vitézségi éremmel. A sebesült hőst alig tudta magát vonszolni, a botjára támaszkodva. A pályaudvar közelében egy becsületrendes elegáns ur közeledett a matrózhoz, kit már nagy csoport kíváncsi vett körül.

— **Ime, uraim,** — mondá a becsületrendes ur — **Port Arthur egyik hőse.** Erre egy ötfrankost nyomott a matróz kezébe, aki azonban nem akarta elfogadni. — **Nem alamizna ez, hanem csak némi csekély hála az önök hősiességéért** — mondá a becsületrendes ur s eltűnt a tömegben.

Példáját a közönség is követte, előkerültek a pénztárcák s a port arthuri hőst csinos összeget szedett össze. Pár utczával odébb a jelenet ismétlődött, de egy rendőr észrevette s nyomban letartóztatta a hőst is, meg a becsületrendes urat is, akik nemrég szabadultak ki a fegyházból s akik a legveszedelmesebb szedelgők közé tartoznak.

— **Baleset.** A saját vigyázatlanságából súlyos sérülést szenvedett csütörtökön délután **Zagyva Eszter** nevű piacz utca 38. szám alatt szolgáló szobaleány, aki a likőrös üveget, mikor a gazdájának skarta vinni, elejtette és ekkor utána kapott, de a már tört üveg a jobb kezének három ujját a csontig levágta. A rendőrorvos részesítette első segélyben.

— **Czigánybál.** Az éjszaka zajlott le a legérdekesebb bálók egyike, a — **czigánybál.** Az Arany Bika díszterme telve volt barna szépségekkel. Városunk urai közül is sokan megjelentek a bálón, mely szépen sikerült és úgy hisszük, hogy megfelelő jóvedelmet hozott a debreczeni cigány betegsegélyező pénztár alapjára is.

— **Megbicskázott napszámos.** A rendőrségen panaszt emelt **Reszegi István** Mór-cz telep 29. sz. a. lakó napszámos **Varga Péter** és 4 társa ellen, a kik e hó 18-án a Kut-utczán megtámadták, földre tepezték, megtaposták, végül megbicskázták. Az eset óta a kórházban feküdt, aho nan csütörtökön bocsájtották el javultán, de azért még hosszabb ideig munkaképtelen marad. A bicskás **Varga** társait a rendőrség nyomozza.

— **Bevért tükröablak.** A rendőrségen **Knöpler Izidor** csapó-utca 24. sz. a. csapláros panaszt emelt **Dobozi Sándor** nevű legény ellen, aki e hó 19-én 70 korona értékű tükröablakát csupa legénykedésből bevverte.

— **Rövid hírek a rendőrségről.** **Gábor István** és **Spitz Jenő** perezarusok az éjszaka az utczán összeverekedtek, amivel nagy éjjeli botrányt idéztek elő. Mindkettőt bekisérték. — **Rádi János** helynelküli szabósegéd házról-házra járva kéregetett. Eltolonczojják. — **Szedliczky János** cipész-tanonczot, ki gazdájától megszökött, csavargás miatt elfogták. — **Berki Károly** zenez a **Varga-utczán** oly részegen feküdt a közvezeten, hogy hordágyon kellett a központra szállítani. — **Pásti István** napszámos részegen a **Szent Anna-utczán** nagy botrányt csinált. A rendőrt, amiért figyelmeztette, hogy csendesebben viselkedjék, alaposan legazemberezte. Bekisérték.

— **Debreczen legszebb** berendezésű kávéháza ma kétségtelenül a Magyar Király kávéház, hol esténként felváltva elsőrendű cigányzenekarok játszanak. Ma **Kiss Béla** tart hangversenyt teljes zenekarával. Pontos és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert **Erős Jakab** kávé gondoskodik.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme **Piacz-utca 44.** Dr. **Ujfalussy-ház.** Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál lévő kirakatban látható.

x **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk **rendkívül leszállított áron** adatnak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultak **gyári áron alól is.**

Egyházak és iskolák.

— **Tanárból — lelkész.** Eddig az volt a rendesebb eset, hogy lelkészekből többek mentek át a tanári pályára és működnek a tanügy terén sikeresen. Most olyan esetről emlékezünk, midőn egyik képesített emberünk, mi-

után tovább mint évtizedek tanárkodott, visszatért a lelkészi pályáról. A debreczeni főiskolának pár évtizeddel ezelőtt jeles hittan hallgatója volt **Bodnár Lajos**, kit ev. ref. lelkésznek is felavattak, majd tanári oklevelet is szerzett és előbb felekezeti gymnáziumokban, (Hajdunánáson is) működött, majd állami szolgálatba ment és mint állami főgymnáziumi tanár működött; utóbb nyugdíjaztatta magát és visszatért az ifjúkori ideáljához, a lelkészséghez; most a tudós tanárból lett lelkészről olvassuk a következő érdekes választási hírt: **Bodnár Lajos** szenthelénai lelkészt (békésbánati egyházmegye) megválasztotta a nagyszalontai egyházmegyében levő csermői gyülekezet.

Dr. Bartha Béla tisztsége. Dr. **Bartha Béla** selmeczbányai akadémiai tanár a tiszántuli egyházkerületnek nagyérdemű aljegyzője is volt. E tisztét új állásában is meg fogja tartani, jeléül híhűségének és egyháza iránti szeretetének s ezután is meg fog jelenni az egyházkerületi közgyűléseken.

Tanári pályázatok. Az ev. ref. tanítóképző intézetben megürült természetrajz földrajzi tanszékre a pályázati határidő a tegnapi napon, márczius 22-én lejárt. Beadott négy pályázat. Pályáztak: **Nagy Vilmos**, debreczeni tanítóképzőintézeti helyettes tanár, **Majthényi András**, szatmári ref. főgymnáziumi tanár, dr. **Szentpétery Zsigmond** müncheni egyetemi docens okl. középiskolai tanár és **Szegedy Dezső** nagyenyedi ref. kollegiumi tanár. A választás a májusi egyházkerületi közgyűlésen fog megtörténni. Legtöbb kilátása van ez állásra **Nagy Vilmosnak**, ki eddig is, mint helyettes tanár működött e tanszéken és a ki kitűnő tanferfiu hírében áll.

Szeremley Gyula temetése. Meghatóan szép formában nyilvánult meg a részvét az oly korán sirba szállt ifjú lelkész: **Szeremley Gyula** temetésén, amely kedden délután ment végbe a szolnoki megyei kórházban. Ott voltak a testvérek: **Jakucs Sándorné**, szováti ref. lelkész felesége férjével, **Szeremley Barna** kisujszállási főgymnáziumi igazgató, **Nyári Béla** debreczeni kollégiumi tanár, továbbá a debreczeni főgymn. részéről **Jakucs István**, dr. **Szabó Márton** és **Nyári Béla** tanárok s a kisujszállási főgymn. három tanára s a debreczeni theologia ifjusága képviselőiben **Halász András**, **Szendrey István** és **Mózes István** theológusok. A kórházban **Csekey István** szolnoki lelkész, a sirnál **Tóth Bertalan** tiszaföldvári lelkész, az elhunyt főnöke imádkozott és **Halász András** theológus bucsuzott el ifjú barátai nevében.

A gyermekkinzó órnagy.

— Emberbőrbe bujt fenevad. —

Egész Németország közvéleményét felizgatta az a bünper, amelynek vádlottja **Syden órnagy**, akire rábizonyult, hogy 11 éves **Anna** leányát a legbestialisabban kinozta. Még a mult évben történt, hogy a **Braunschweigban** állomásozó órnagy ellen névtelen feljelentést történt, hogy leányát kinozta. A nyomozás adatai beigazolták a feljelentés tartalmát, mire **Syden** haditörvényszék elé állították és gyermekkin-

Hölgyek!

meglesznek lépve, ha a most érkezett tavaszi ujdonságainkat meglátják. Ne miltózzalassanak addig női és gyermek felöltőket vásárolni, míg felette dus raktárunk és solid kiszolgálásunkról meggyőződést nem szereznek.

Tisztelettel
Darvas Testvérek
női- és gyermek felöltő áruház
DEBRECZEN, Főter a Hungaria mellett

zásért négyhónapi fogházra és a szolgálatból való elbocsátásra ítélték. De vád alá helyezték feleségét is, akire szintén rábizonyít a gyermekkinzás vádja s őt a braunschweigi kerületi törvényszék ugyan csak négyhónapi fogházra ítélte. Az elmúlt év október 1-én hozott elsőfoku katonai bírósági ítélet ellen az őrnagy felebbezésel élt, melyet most tárgyal a felsőbb katonai törvényszék, hol az ügyet teljes bizonyítással tárgyalták. Felháborító részletek derültek ki és nyertek beigazolást a tanuvallomásokkal. Az őrnagy és neje fel nem derített okokból mindjárt születésétől kezdve kinozták a szegény gyermeket, aki emiatt gyenge fejletlen volt és úgy testi leg, mint szellemileg visszamaradt. *Minden ok nélkül nekimentek a gyermeknek. ütötték, verték, rugdalták, haját tépték; egész testén véres foltok voltak és ha a cselédség vagy szomszédok megkérdezték mi a baja, miért oly szomorú, a most 11 éves gyermek könybe lábát szemekkel, csak annyit mondott:*

— Apuka bántott, anyuka bántott.

Többet szegényke nem is mert mondani. És ha az őrnagy ur szolgájának és az őrnagné szakácsnőjének nem is esik meg a szíve a szegénykén, akinek enni adtak és akit ápoltak, már régen belepusztult volna. Hogy mennyire mélt az őrnagyházasárnak vadállatiassága, legjellemzőbben bizonyítja, hogy az őrnagy volt tisztiszolgája elmondta, hogy gazdája egy vasdróttal átfont kutyakorbácsot vásároltatott vele és azzal verte a gyermekeket. Egy volt szakácsnője pedig így vallott!

— Egy izben szivettépő sirást és ütlegetést hallottam a szobából. A leánya, Annuska sirt. Bementem a szobába, ahol irtózatlan látványnak voltam tanuja, úgy hogy szólan sem tudtam. Az őrnagy a leánykát hajánál fogva a levegőben tartotta, a másik kezében lévő kutyakorbácsal pedig az arcát vagdosta, majd a földre dobta a szegény teremtet, rátaposott és megrugdosta.

Ilyen vallomásoktól hemzsegett a bizonyítási eljárás és az őrnagy védelemképpen csak annyit tudott felhozni, hogy azért volt szigorú a gyermekhez, mert hazudós volt. A volt cselédek azonban azt mondják, éppen ezért volt hazudós a gyermek, mert oly szigorú és vadállati kegyetlenséggel bántak vele. Daezára e beigazolt tényeknek, a katonai legfelsőbb törvényszék feloldotta az elsőfoku ítéletet és csupán 300 márká pénz bírsággal sújtotta az őrnagyot.

TÁVIRATOK.

Az udvari ebéd.

Budapest, márczius 23. Az udvari ebéd este 6 órakor zajlott le. Az uralkodó jobbján Tisza, balján Wekerle foglalt helyet. Ott voltak Hieronymi, Tallián, Khuen m. niszterek, az ellenzéki képviselők közül Krasznay Ferencz, Szalay László, Barta Ödön, Bakonyi Samu, a kormánypártiak közül Nagy Ferencz, Jakabfy Ödön és külföldön sen sok katona. Az uralkodó igen sok alapot megszólitott. Feltűnt azonban, hogy Nagy Ferencznek azon megjegyzésére, hogy a szabadelvű pártra mindig számot tarthat, nem is felelt, hanem elfordult tőle. A legnagyobb feltűnést keltette azonban Tisza István, aki valóságos előadást tartott az ellenzéki képviselőknek.

— Nem bánom — szavalta — akár mit is csináltok velem. Ha felakasztatok is a vád alá helyezéssel, én megleszek valahogy. Ez az én magánügyem. De az ország dolga más. *Nincs igazatok, hogy a király nem enged.* A király igenis enged. *Tulmogy a 2-es bizottság prog-*

grammján is a katonai engedelmények terén, csupán a két nyelvű vezényletet ellenzi. Mindent megakad a király, a magyar zászlót, jelvényeket, stbít, csak a magyar vezényszót nem. Megadja az önvámterületet is, de azt ti fogjátok megbánni legjobban. Ezután dicsérte a német kereskedelmi szesződést, amelyre azonban Barta Ödön nyomban ráczátolt. *Ti nektek kell engedni — mondta végül.* Meg kell menteni a koronát attól, hogy dőntsön.

Feltűnő volt azonban az udvari ebéd a szabadelvűpártiak nagy lehangelésége.

Kihallgatások a királynál.

Budapest, márczius 23. A király délelőtt 11 órakor fogadta Lukács László volt pénzügyminisztert, aki végleg visszavonul. A kihallgatás majdnem 1/2 óráig tartott. Délután 1 órakor Wekerle Sándor hallgatta ki a király, aki 2 óráig időzött a várpalotában. Wekerle kijelentette, hogy megbízatást nem kapott, de nem is vállalná, mert ő a katonai kérdések végleges rendezését akarja és a katonai kérdések terén még többet követel, mint Andrássy. A kihallgatásról Wekerlét Tisza István az éjjel értesítette. Wekerle egyébként kijelentette, hogy azon esetre, ha a katonai kérdések teljesen tisztázódnak, hajlandó tárcaát vállalni az Andrássy Gyula kabinetjében.

Mit tervez a grancsár?

Budapest, márczius 23. A király leggonoszabb tanácsadója, Khuen-Héderváry Károly azt ajánlotta az uralkodónak, hogy gróf Zselénszky Róbertet bizza meg kabinetalakítással, akinek kabinetjében a pénzügyi tárcaát Láng Lajos, a kereskedelmi Dániel Ernő báró, a személye körülit ő vállalná el, míg a többit az államtitkárok. Az uralkodó már-már belement a tervbe, de akkor oly hangok hallatszottak a szabadelvűpártból, hogy ez esetben a párt legnagyobb része az ellenzékhez csatlakozik, amiért a terv iránt az uralkodónak is aggodalmi támadtak és így a terv még nem valósult meg, csak elhalasztódott.

Papp Ferencz kettős házassága.

Budapest, márczius 23. A törvényszék ma ítéltékett Pap Ferencz, a szerencsétlen véget ért Kapetics Anna megrontója kettős házassági bűnperében. Ez a körmönfont gazember, aki lopásra csábította Kapetics Annát és mással szökött meg, 1900-ban, mint vármegyei aljegyző feleségül vette Nagy Irmát, ho'ott 1897-ben Patay Margittal kötött már házasságot. Most azzal védekezett, hogy a feleségéről, aki valami csendőrkapitanynyal szökött meg, azt hallotta, öngyilkossá lett, tehát jóhiszeműleg nősült újra. A törvényszék 2 évi börtönre ítélte.

Az oroszok új hadteste.

Pétervár, márczius 23. Az orosz czár mégis folytatja a háborút. Legközelebb még 150.000 embert küldenek a háboruba, azonkívül mozgósítják a VII. hadtestet és még ez évben 300.000 embert küldenek Linevicsnek, akinek a Kuropatkin megmenekült serepével együtt 600.000 ember fog rendelkezésére állani. E nagy hadsereg fővezére Nikolájevics Miklós nagyherceg lesz.

Választás a váci kerületben.

Vác, márczius 23. Ma este tartotta Bottlik János 48-as jelölt a programbeszédét. Holnap indul körutra a kerületbe.

Törvénykezés.

Az eldöntött végrehajtó. Még a múlt év november 28-án történt, hogy Pogátsás Mihály hajdudorogi 58 éves földmives összekapott Tóth Mihály városi végrehajtóval, aki nála éppen az adóért foglalt. A szavakat tett követte, a két ember öltre ment, de a végrehajtó maradt alul. Ezt a szegényt a hivatalos végrehajtói tekintélyen nem lehetett rajt száradni hagynia és feljelentette a magyart, aki dicsekedve ösmerte be, hogy bizony ő földhöz vágta a végrehajtót, még pedig szabályosan. A debreczeni törvényszék azonban a birkozási szabályok mellőzésével 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Elítelt betörők. Cs. Kiss Lajos és két társa lopás büntetével voltak vádolva a debreczeni törvényszék előtt. 1904. évi december hó 26-án ugyanis együttesen megállapodtak H.-szoboszlón abban, hogy a Tar János bezárt kamaráját alkulcsal kinyitják és onnan tengerit lopnak, mert ar ujévi bála pénz okvetlen keil. Sikertült is nekik a zárt kinyitni és onnan 96 kor. értékű tengerit kizhozni. Mielőtt eladták volna. elfogták őket. Tettüket töredelmesen beismerték. A káros Cs. Kiss Lajosnak, mint kocsisának megbocsájtott, de Tar József és Tar Sándornak nem lehetett megengedni, mert azok miut orgazdák is szerepeltek és így hivatalból üldözendők voltak. A törvényszék 6-6 havi börtönre ítélte őket. A két Tar fiu, a káros testvérjének fiai, kik szomszédban laknak, mindkettő felebbezett.

Közzgazdaság.

Méhészeti tanolyan.

A gödöllői áll. méhészeti gazdaságban, az elmúlt években gyakorlatba vett tanfolyamok mintájára ez évben is tanfolyamok lesznek tartva. Sorrendjük ez: május 1-től 21-ig a földmives kis gazdák, május 22-től június 11-ig az erdőőrök, június 15-től 28-ig a lelkészek, július 1-től 21-ig és július 24-től augusztus 13-ig a néptanítók, végre augusztus 18-tól 31-ig nők számára.

Célja e tanfolyamoknak, hogy az órákon résztvevő méhészettel foglalkozók elméleti és gyakorlati ismereteiket bővítsék a raptárok és más eszközök házilag való készítését elsajátítsák.

E tanfolyamok látogatása ingyenes, sőt a látogatók teljes ellátásban is részesülnek. Kik szegénységüket igazolni tudják, a m. á. v. féláru menetjegy váltására igazolványt ad részükre. Tanfolyamonként 20-20 hallgató vétetik fel. A pályázati kérvények a földművelési miniszterhez nyújtandók be, a felettes hatóság útján, földművesek pedig a város, vagy község előljárói által. A kérvények a tanfolyam megkezdése előtt legalább egy hónappal előbb nyújtandók be.

Terménytőzsde.

Shvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. márczius 23. Készáru 20 fillérrel olcsóbb. Határidők engedők.

1905. októberi buza	16.70.—72
1905. áprilisi buza	18.60.—82
májusi buza	18.44.—46
októberi rozs	13.40.—42
1905. áprilisi rozs	14.96.—98
októberi zab	11.90.—92
1905. áprilisi zab	14.12.—14
1905. májusi teugeri	15.24.—26
júliusi	15.14.—16
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	22.80.—00

1905. A LOVA
CSO
vétel
Az
árul
Vec
tány
Dono
Állandó
Szőlős
Debrecze
Van
zönség b.
kezetünk a
palacska
Ára
felüli me
Ri
Ez
Ve
Se
Hu
Ri
Ez
K
Palacska
10 és
Ri
Ez
K
K
A
V
E
Meg
gadunk és
Szőlős
„Millo
Legolcsóbb árak!

A Lovass és Ladányi-féle csődtömeget

vétel után megszereztük.

Az összes raktáron levő
árakat Piacz-utca 7. sz.
Vecsey-ház rendkívüli ju-
tányos áron árusítjuk el.

Donogán és Somossy

állandó főüzlete. Kistemplombazár.

Szőlősgazdák szövetkezete

Debreczen, Piacz-u. 81. Telefon 367. sz.

Van szerencsénk a nagyérdemű kö-
zönség b. tudomására hozni, hogy szövet-
kezetünk a **nagybani eladást**, valamint
palaczkos borok árusítását megkezdte.

Áraink hordószámra **50 literen**
felüli mennyiségben:

Rizling	literje	50 fill.
Ezerjő	"	50 "
Vegyes faj	"	40 "
Sestakerü	"	36 "

Husvétli kóser borok:

Rizling	literje	50 fill.
Ezerjő	"	50 "
Kövidinka	"	40 "

Palaczkozva 1 literes üvegekben s 5,
10 és 15 literes befont üvegekben:

Rizling	literje	80 fill.
Ezerjő	"	80 "
Kövidinka	"	64 "
Kadarka	"	64 "
Asztali	"	64 "
Vörös	"	56 "
Érmelléki	"	1 K. 80 fill.

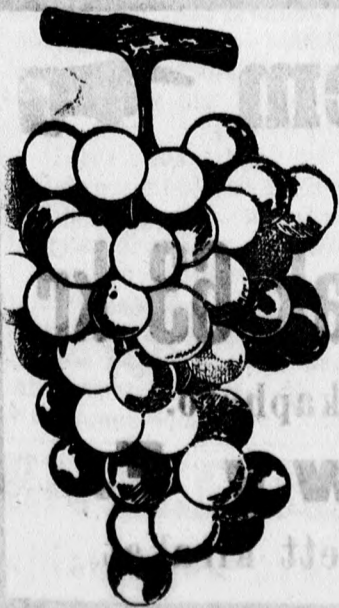
Megrendeléseket telefon utján is elfo-
gadunk és házhoz szállításáról gondoskodunk

Tisztelettel

Szőlősgazdák szövetkezete.

„Milleniumtelep“ Nagyósz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarorszá-
g legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely
szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet
mellett létesült.

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazaérkezve kö-
telességemnek tartom a t. iparos osz-
tály figyelmét felhívni, miszerint az
ottan vásárolt és magammal hozott
hajórakomány

kétszer főzött lenolaj kenczét

különként **32 krajczárjával**
a tisztelt iparos osztály rendelkezésére
bocsájtom. — Tisztelettel.

Neumann Nándor

kizárólagos festék-, lakk- és
kencze nagykereskedő
DEBRECZEN, Hatvan-utca 6. szám.

Férfi ingek

gallérok, kézelők,
szebkendők, harisnyák.

Divatos nyakkendők.

= Esernyők =

legjobb minőségben kaphatok

Szabó Lajos fiai

cégnél

DEBRECZEN. Rózsatér.

Tavaszi szezon

Van szerencsém a nagyérdemű
hölgyszönség szives tudomására
hozni hogy külföldi bevásárlási utam-
ról hazatértem s a feltűnő szép,
finom izlésű **tavaszi és nyári**

modell kalapokkal

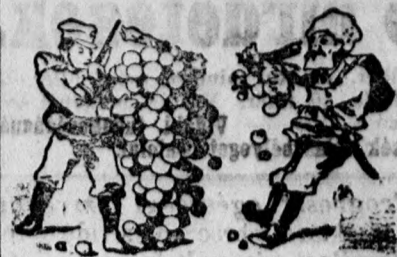
raktáramat rendkívül dus választék-
ban berendeztem.

Midőn biztosíthatom a n. é.
hölgyszönséget a legutányosabb
árakról, kérem a szives pártfogást.

Tisztelettel

FEIN KAROLIN.

Főüzlet Debreczen, Kossuth u. 8. Pótküzlet
H.-Böszörmény.
Gyászkalapok rövid idő alatt készíttetnek.

Saját ma-
gát káro-
sítja, aki
szőlőolt-
vány-szük-
ségletét
nem fedezi

a Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telep-nél

Tulajdonos:

**Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-
küküllőmegye.**

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel
öntözte, miáltal az oltványok ideálisan
fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és
hérmentve.

Ruggyanta- bélyegzőket

tetszős szerinti szöveggel 2 korona
árban készít az **ELSŐ DEBRECZEN,
RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ GYÁR** és
NYOMDA, ahol mindenféle nyomtat-
ványok olcsó árban szereshetők be
Simonffy-utca 5. sz. (Sesztina-ház

Eladó

2 holdas — kitűnő bor és cse-
mege fajokkal telepített — szőlő.

A nyir-ábrányi állomástól
alig 10 percz távolságra fekszik.
(A Buday-féle szőlőtelep szom-
szédságában.)

Szép és kellemes fekvésé-
nél fogva igen alkalmas lenne
villát ráépíttetni.

Értekezhetni lehet a tulaj-
donossal

Hegedüs Béla

jegyző urral Nyir-Ábrány.

Debreczeni Első Temetkezési Egylet

minden elhált tag után **azonnal fizet**
70 koronát készpénzben. A tagok létszámá-
nak emelkedésével a temetkezési segély is
emelkedik. (Minden 100 tag után 14 koro-
nával.) A tagok beiratáskor egyszersmin-
denkorra fizetnek 2 kor. 40 fillért, ezenkívül
minden egyes haláleset alkalmával 20 fil-
lért. Egyéb terhek nincs.

Tagok felvételnek naponként az Egy-
let irodájában: Vigkedvü-M.-u. 60. és **Csöki
András** egyleti pénzbeszédőnél: Uj-Móricz-
telep 47. sz.

Az általam leggondosabban összeállított te-
kintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált
vegyszer

sósorszesz

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend,
kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógy-
szertárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel
adatik.

Tóth Béla gyógyszerész és illatszertára
Debreczenben (Tisza-palota.)

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék választólevelet csatolni.

Szivjunk „Progress“ egészségi szivarka hüvelyt, főraktár Debreczen és vidéke részére. Allamilag vizsgált luczerna, ló here és répa, konyha, kerti és virágmagvak, 1 üveg *Ermelléki* ó 24 kr., 1 üveg *Ezerjő* ó 24 kr., 1 üveg *Magyarádi* ó 32 kr., 1 üveg *Villányi Siller* ó 26 kr., 1 üveg *Rizling* 4 éves 32 kr., vízzel mosható szobapadlómasz *Linoleum* 1 doboz 65 kr. Merkli Ferencznel Fűvészkert-utca 14. Telefon 374.

Köntöskertben három és fél nyilas szőlő, csinos, kényelmes lakással eladó. Értekezhetni Móró Mihályval Libakert 14.

Egy teljesen új bicikli eladó. Értekezhetni hatvan-u. 29. A délutáni órákban.

Ügyndökök szép keresetre tehetnek szert egy-letli tagok szerzésével. Jöhetnek a Debreczeni I. Temetkezési Egylet igazgatóságánál, Vigkedvü Mihály-utca 60. sz. a.

Szöllőoltvány gyökeres 1000 vegyes 150 korona, Bihari, Rizling, Erdei és lugas 170 korona. Lakatos József Kis-Kágya.

Ora javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

2 lakosztály. Hymokkert I. j. 53. sz. tartozékaival és szőlőskerttel május 1 re kiadó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Korcsok egy konyhai kredenczet, konyha asztalt, egy összetoló cselédágyat, két db. matt éjjeli szekrényt hozzá két matt sifont, egy ebédlő asztalt, hat esetleg 12 székekkel. Csím a kiadóban.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők Krausz Mór cipésznel Piacz u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Csak 3 forintért készülnek bármily fénykép után életnagyságu kréta rajzu képek biztos sikerrel a legrészebb kivitelben. Megrendelések kizárólag Harmathy Pál anti-quariumába intézendők Debreczen, Fűvészkert 14.

Éjjeli kapusnak egy irni, olvasni tudó idősebb ember felvétetik Piacz-utca 45.

Szabadalmazott önműködő
permetező-készülékek
„Syphonia“
szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez
a gyümölcsfákat károsító rovarok
a szegecs és tormáncs kiirtására,
valamint a levélbetegségek elleni védekezésre stb.
10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők
rézüsttel is,

petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy anélkül; kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által
BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.

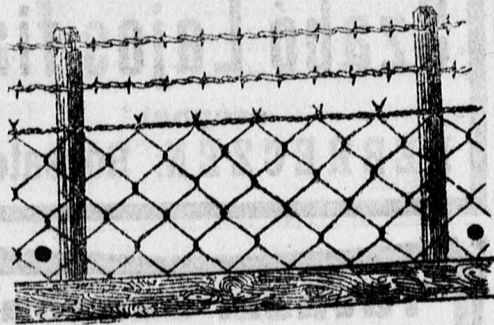
Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszonteladók keresetnek.

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsilánc, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika“ szállodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetést és elismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbttől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok s baronfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld- és kavics áthányórostaakat, sodrony lábtörlőt, ökörszárkosarokat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitűnő ruganyos ágybetéteket s szabadalmazott ruganyos acélsodrony kocsiláncot

Ezen mióta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és czélszerűség tekintetében.

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szives pártfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.

Uj rőfös üzlet.

Blous kelme különlegességek.

10000 méter selyem

melynek ára

Ezelőtt 1 frt 20 kr. — Most csak 63 kr.

megérkezett és a legdusabb színválasztékban kapható.

Löwy F.

A volt Szifft Aladár-féle helyiségben. Kékre festett kirakat.

Olcsó árak. Tulkövetelés kizárva.

Blous selyem különlegességek.

De

Hely
Egy hóra.
Negyedévre

Vez

Ö Ex

Károly gr
lénszky gr
stb. m. ki
ötletes m
hog az a
a nemzet
ház"-ra k
vessen.

azért eme
törvényho
hónapok k
szontalans

Az ugynev
közelsége

nyát, az e
illoyalis el

ugy megc
séges szol

nek s a f
kóbor ma
egymással

Nos,
lenciája a

Csokor

Roffi Bor
(Mely mellett

Lapun
kében köz
miképen fe

Széchenyi
vecskének

Komárom v
már akkor

ajánló sor
azon level

mellett Cso
szépségéről

Borbély G
nejének De

vel eredeti
mia „Magy
kézirat gy

egy lapon
„Teki
nemcsak

Poétát is
riség bec

ME

→ ujd

Jó

czipó